

Rajki Klára *:

Mire használjuk és mire ne a hitelkártyánkat?

A hitelkártya körütekintő használat mellett szinte ingyenes hitellehetőséget biztosít, de ha nem figyelünk, súlyos kamatterheket róhat ránk. Vásárlásainknál akár kedvezményeket is kaphatunk, a kártyás készpénzfelvétel vagy a szerződés gyors megszüntetése viszont azonnali költségekkel járhat.

Ma már szinte minden bankszámlatulajdonos rendelkezik a számlájához tartozó bankkártyával. A bankkártyák külső megjelenésükben, funkcióikban szinte azonosak, mégis jelentős különbség van közöttük a tekintetben, hogy betéti (debit card) vagy hitelkártyáról (credit card) beszélünk-e. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) keretein belül működő Pénzügyi Békéltető Testület előtti eljárások tapasztalatai alapján a fogyasztók számára sokszor nem egyértelmű, hogy mi a különbség a két kártyatípus között, és milyen buktatói lehetnek a hitelkártya használatának.

A betéti kártya a bankszámlához kapcsolódó készpénz-helyettesítő fizetési eszköz, amellyel a fizetési számlánkon lévő összeg terhére vásárolhatunk vagy vehetünk fel készpénzt. Ez esetben a saját, meglévő pénzünket költjük. A hitelkártya használatával, mint ahogy azt a neve is jelzi, a bank a szerződésben meghatározott hitelkeret összegéig hitelt nyújt számunkra, melyet meghatározott időszakonként (általában havonta) vissza kell fizetni. A kártyaigénylés díjmentes, azonban annak birtoklásáért és használatáért díjat számít fel a kártyatulajdonos kibocsátó bank.

A hitelkártyát leggyakrabban egy áru vagy szolgáltatás vásárlására használják. Ekkor a kártyához tartozó hitelkeretből használunk föl pénzt a vásárolt termék, szolgáltatás összegében, és a tranzakcióval egyéb díjat nem számítanak fel. A kártyahasználat során a bank meghatároz egy elszámolási időszakot (ez általában egy hónap), amely a számlázás napjával ér véget. A hitelkeretből vásárlásra ez idő alatt felhasznált összeget a következő, úgynevezett türelmi időszakban kell visszafizetni a bank által meghatározott határidőig (általában 15 nap).

Ha a teljes összeg visszafizetjük a türelmi időszak végéig, akkor a felhasznált összeg díj- és kamatmentes. A kamatmentesség kizárólag a kártyás vásárlásokra vonatkozik, készpénzfelvételre nem. A kamatterhek akkor jelentkezik, ha a kártyabirtokos nem fizeti vissza a teljes felhasznált összeget a türelmi időszak alatt, legkésőbb annak végéig. Ha csak a bank által meghatározott minimum összeget – általában a felhasznált hitelkeret 5 százalékát – fizeti vissza, akkor a bank kamatot számít fel a felhasznált összegre.

Amennyiben ezt sem fizeti meg az ügyfél, akkor a kamat mellett késedelmi kamatot és díjat is állnia kell, mely a többi hiteltermékkel összehasonlítva kiemelkedően magas. A THM (teljes hiteldíj mutató), azaz a kamatok és költségek egy évre vetített százalékos mértéke ebben az esetben, akár a jegybanki alapkamat 39 százalékponttal növelt mértékét is elérheti.

Amennyiben a hitelkártyát készpénzfelvételre használjuk, úgy arra nem vonatkozik a vásárlások esetén fennálló időszakos kamatmentesség. A bank a felvett összeg után ilyenkor minden esetben magas kamatot, bizonyos esetekben külön költséget számít fel, ezért erre semmiképpen nem érdemes alkalmazni. Előfordult olyan eset, hogy hitelkártyával 1000 forint készpénzt vett fel az ügyfél, amely után közel 600 forintos készpénzfelvételi díjat számított fel az érintett hitelintézet.

A hitelkártyával történt költségek esetében jellemző, hogy azok után valamilyen kedvezményt biztosít a kártyakibocsátó bank. A legelterjedtebb a vásárlás bizonyos százalékának visszatérítése, amelyet az ügyfél hitelszámláján vagy egy gyűjtőszámláján számolnak el. Mindig különös figyelmet

kell arra fordítani, hogy pontosan milyen feltételek teljesítése esetén biztosítja ezeket a hitelintézet. Például meghatározhatja, hogy milyen vásárlás után jár visszatérítés és mennyi annak maximális összege.

Esetenként ezen kedvezmények (például a visszatérítendő vásárlások) körét, vagy a gyűjtött, visszatérített összeg felhasználását is a kártyabirtokos maga határozhatja meg. A kedvezmények igénybevétele és felhasználása fokozott figyelmet igényel, azonban jó döntéssel a hitelkártya éves díja vagy még ennél nagyobb visszatérítés is elérhető. Ezzel a hitelkártya aktiválását, illetve annak használatát ösztönzik.

Abban az esetben, ha valaki ezt a speciális bankkártyát úgy használja, hogy a költési időszak után legkésőbb a türelmi időszak végéig visszafizeti a teljes felhasznált összeget, akkor a kamatmentesség és az érvényesített kedvezmények figyelembevételével akár a megfizetett díjakon felüli előny is elérhető. Ez kizárólag a fizetési határidő szigorú betartásával lehetséges.

A betéti kártyákhoz hasonlóan a hitelkártyák esetében is érdemes a kártyalimit beállítására figyelni, valamint igényelni, hogy a vásárlást követően, sms-ben vagy push üzenetben értesítést kapjunk a tranzakció megtörténtéről, a felhasznált összegről, esetleg a még rendelkezésre álló hitelkeretről. Ugyanis több olyan eset is történt, hogy eltulajdonították azt, vagy adatait csalárd módon megszerezték. Ezt azonnal be kell jelenteni a banknak és kérni kell a bankkártya zárolását vagy letiltását.

Több olyan hitelkártyatermék is van, amely áruvásárlási kölcsönszerződéssel is együtt jár. Előfordulhat, hogy bár a kártyánkat nem használtuk, az áruvásárlás összegét visszafizettük, azonban mégis tartozás marad fenn, mely havonta növekszik és annak megfizetését követeli tőlünk a bank.

Fontos szem előtt tartani, hogy a hitelkártya használatának hiánya nem azt jelenti, hogy a szerződés alapján ne számíthatnak fel díjat, illetve költséget. A felmerült díjakat (például éves kártyadíj, számlavezetési vagy zárlati díj, sms-szolgáltatás díja stb.) ilyenkor a hitelkeretből vonják le a hitelintézetek. Ez fizetési kötelezettséget jelent, melyet, ha határidőben nem egyenlítünk ki, kamatot számíthatnak fel. Fokozottan figyelni kell arra, hogy például egy kamatmentes áruvásárlási kölcsön kedvezmény milyen egyéb kötelezettséget, szerződéskötést jelent.

A tapasztalatok szerint a hitelkártya termékek értékesítésekor csak a kedvezményeket emelik ki és a felmerülő költségeket csak a hirdetmény vagy kondíciós lista átadásával, illetve arra való hivatkozással említik. Előfordultak olyan esetek is, hogy az ügyfél a szerződés aláírása után szembesült azzal, hogy nem egy újabb betéti kártyát kapott a számlájához, hanem hitelkártyát és a bank költséget számít fel annak megszüntetésekor. A díjmentes megszüntetés csak meghatározott idő eltelté után vagy egy jelentős összeg megfizetésével lehetséges.

Minden esetben a megkötött szerződések elválaszthatatlan részét képezi a vonatkozó hirdetmény vagy kondíciós lista, tehát annak nem ismerete nem mentesít a felszámított díjak meg nem fizetése alól. A szerződéskötés során szóban elhangzott tájékoztatás vagy annak hiánya a későbbiekben legtöbbször nem igazolható, egy esetleges jogi eljárás során nehezen bizonyítható.

Legyünk ezért körültekintőek, és aláírás előtt minden esetben tanulmányozzuk át a szerződés feltételeit, tájékozódjunk a kamatokról, költségekről, illetve az esetleges kedvezmények részleteiről. Sőt, szerződésünk időszaka alatt folyamatosan kövessük nyomon azokat, mert menet közben is változhatnak.

A hitelkártya termékek használatáról a Magyar Nemzeti Bank [Pénzügyi Navigátor](#) kiadványában részletes tájékoztatást találhatunk, az egyes hitelkártyatermékek összehasonlításában pedig az MNB [Hitelválasztó programja](#) nyújt segítséget. Ha tanácsadásra vagy szakmai segítségre van szükségünk, bizalommal forduljunk a megyeszékhelyeken működő [Pénzügyi Navigátor Tanácsadó Irodahálózat](#) hozzánk legközelebb eső irodájához, melyek elérhetőségét és ügyfélfogadási idejére vonatkozó adatait az MNB honlapján találjuk.

**A szerző a Magyar Nemzeti Bank mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület tagja*

„Szerkesztett formában megjelent az Origo.hu portálon 2022. május 11-én.”